

Mål C-526/19**Begäran om förhandsavgörande****Datum för ingivande:**

9 juli 2019

Domstol som begär förhandsavgörande:

Conseil d'État (Frankrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

28 juni 2019

Klagande:

Entoma SAS

Motparter:

ministre de l'Économie et des Finances

ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation

[utelämnas]

Med beaktande av följande förfarande:

Bolaget Entoma yrkade att Tribunal administratif de Paris (Förvaltningsdomstolen i Paris) skulle upphäva beslutet av den 27 januari 2016, genom vilken chefen för polismyndigheten i Paris beslutade att skjuta upp utsläppandet på marknaden av insekter som var avsedda som livsmedel, vilka bolaget sålde, samt beslutade att de skulle dras tillbaka från marknaden fram till dess att de erhållit ett godkännande för försäljning, efter en bedömning som visar att de inte utgör någon fara för konsumenten.

Genom dom [utelämnas] av den 9 november 2017 avslog Tribunal administratif de Paris begäran.

Genom dom [utelämnas] av den 22 mars 2018 avslog Cour administrative d'appel de Paris (Förvaltningsrättsliga appellationsdomstolen i Paris) bolaget Entomas överklagande av denna dom.

[Utelämnas], har bolaget Entoma yrkat att Conseil d'Etat ska

1. upphäva domen,
2. ta upp målet till sakprövning och bifalla överklagandet,

[Utelämnas]. [orig. s. 2.]

[Utelämnas], har bolaget Entoma gjort gällande att Cour administrative d'appel de Paris:

- gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att de produkter som bolaget sålde omfattades av förordning (EG) nr 258/97 av den 27 januari 1997 om nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser, trots att produkterna, som bestod av hela insekter som konsumeras som sådana, faller utanför dess tillämpningsområde,
- [utelämnas]. [grund som avser nationell rätt]

[Utelämnas], har ministre de l'Économie et des finances (ekonomi- och finansministern) yrkat att överklagandet ska avslås. [Utelämnas].

[Utelämnas]

Med hänsyn till

- fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 267,
- förordning (EG) nr 258/97 av den 27 januari 1997,
- förordning (EU) nr 2015/2283 av den 25 november 2015,
- [utelämnas]
- Europeiska unionens domstols dom av den 9 november 2016, *Davitas GmbH mot Stadt Aschaffenburg* (mål C-448/14),

[Utelämnas]

av följande skäl: [orig. s. 3.]

1. [Utelämnas] [redogörelse för det tidigare förfarandet]
2. I skäl 2 i förordning (EG) nr 258/97 av den 27 januari om nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser, vilken då var i kraft och på vilken polismyndighetens beslut grundar sig, anges följande: ”För att skydda folkhälsan måste det säkerställas att nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser blir föremål för en enda säkerhetsutvärdering genom ett gemenskapsförfarande innan de släpps ut på gemenskapsmarknaden. ... ”. I artikel 1 i denna förordning föreskrivs följande: ”1. I denna förordning fastställs bestämmelserna om utsläppande på gemenskapsmarknaden av nya livsmedel eller nya livsmedelsingredienser. 2.

Denna förordning gäller utsläppande på gemenskapsmarknaden av livsmedel eller livsmedelsingredienser, vilka hittills inte i någon större utsträckning har använts för konsumtion inom gemenskapen och som hör till följande kategorier: ... e) Livsmedel och livsmedelsingredienser som består av eller har isolerats ur växter samt livsmedelsingredienser isolerade ur djur, med undantag av livsmedel och livsmedelsingredienser som har framställts genom traditionell förökning eller förädling och som tidigare utan risk har använts som livsmedel. ...". I artikel 3 i samma förordning föreskrivs följande: "1. Livsmedel eller livsmedelsingredienser som omfattas av denna förordning får inte ... innebära några risker för konsumenten ...". I artikel 4 i samma förordning föreskrivs följande: "1. Den person som är ansvarig för utsläppandet av produkterna på gemenskapsmarknaden (nedan kallad sökanden) skall lämna in en ansökan till den medlemsstat där produkten först skall släppas ut på marknaden. Sökanden skall samtidigt sända en kopia av ansökan till kommissionen. 2. En första utvärdering skall göras i enlighet med vad som anges i artikel 6. När det förfarande som avses i artikel 6.4 är avslutat, skall den medlemsstat som åsyftas i punkt 1 utan dröjsmål informera sökanden om att denne får släppa ut livsmedlet eller livsmedelsingrediensen på marknaden under förutsättning att den kompletterande utvärdering som anges i artikel 6.3 inte krävs och att inga motiverade invändningar har framförts enligt artikel 6.4, eller att det krävs ett beslut om tillstånd enligt artikel 7...".

Frågan om de åtgärder som beslutats genom polischefens beslut är proportionerliga:

3. [Utelämnas].[orig. s. 4.]
4. [Utelämnas][ogillande av den grund som åberopats i detta avseende]

Huruvida domen är välgrundad vad gäller tolkningen av Europaparlamentets och rådets förordning av den 27 januari 1997:

5. I skäl 8 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2015/2283 av den 25 november 2015 om nya livsmedel, vilken ersatte förordningen av den 27 januari 1997 från och med den 1 januari 2018, anges följande: "Tillämpningsområdet för denna förordning bör i princip vara detsamma som för förordning (EG) nr 258/97. Mot bakgrund av den vetenskapliga och tekniska utveckling som ägt rum sedan 1997 är det dock lämpligt att se över, förtydliga och uppdatera de kategorier av livsmedel som är nya livsmedel. Dessa kategorier bör omfatta hela insekter och delar av dem. ...". I artikel 1 i denna förordning föreskrivs följande: "1. I denna förordning fastställs bestämmelser om utsläppande av nya livsmedel på marknaden i unionen. 2. Syftet med denna förordning är att säkerställa att den inre marknaden fungerar effektivt samtidigt som en hög skyddsnivå för människors hälsa och konsumenternas intressen upprätthålls." Enligt artikel 2 i förordningen är förordningen tillämplig på utsläppandet av nya livsmedel på marknaden inom unionen och i artikel 3 i förordningen föreskrivs följande: "2. Dessutom gäller följande definitioner: a) nytt livsmedel: varje livsmedel som inte

har använts som människoföda i betydande omfattning i unionen före den 15 maj 1997, oberoende av dagen för medlemsstaters anslutning till unionen, och som hör till minst en av följande kategorier: ... v) Livsmedel som består av, isolerats ur eller framställts från djur eller delar av dem, med undantag av djur som framställts genom traditionella avelsmetoder som användes för livsmedelsproduktion i unionen före den 15 maj 1997, och livsmedlen framställda av dessa djur har en historiskt säker användning som livsmedel i unionen. ...”. Slutligen framgår följande av artikel 35 i förordningen: ”... 2. Livsmedel som inte omfattas av förordning (EG) nr 258/97 och som lagligen släppts ut på marknaden senast den 1 januari 2018 och som omfattas av denna förordning får fortsätta att släppas ut på marknaden tills ett beslut fattas i enlighet med artiklarna 10–12 eller artiklarna 14–19 i den här förordningen efter det att en ansökan om godkännande av ett nytt livsmedel eller en anmälan av ett traditionellt livsmedel från ett tredjeland lämnas in senast det datum som anges i de genomförandebestämmelser som antas i enlighet med artikel 13 respektive 20, men senast den 2 januari 2020”. [orig. s. 5]

6. Genom att slå fast att artikel 1.2 e i förordningen av den 27 januari 1997 ska tolkas så, att den omfattar hela insekter som konsumeras som sådana – varvid det inte har bestritts att dessa inte hade använts som livsmedel i någon större utsträckning inom gemenskapen fram till dess att denna förordning trädde i kraft – har [Förvaltningsrättsliga appellations]domstolen grundat sin tolkning på domen av den 9 november 2016, *Davitas GmbH c/ Stadt Aschaffenburg* (C-448/14), genom vilken EU-domstolen vid sin tolkning av artikel 1.2 c i samma förordning slagit fast att denna förordning ”har två syften, nämligen att säkerställa att den inre marknaden för nya livsmedel fungerar och att skydda folkhälsan mot de risker som dessa livsmedel kan ge upphov till” och att den ”syftar ... till att fastställa gemensamma standarder inom unionen på området för nya livsmedel och nya livsmedelsingredienser [, vilket bland annat, såsom] framgår av skäl 2 i förordningen sker ... genom att livsmedlen och livsmedelsingredienserna blir föremål för en enda säkerhetsutvärdering genom ett gemenskapsförfarande innan de släpps ut på unionsmarknaden”.
7. Bolaget Entoma har hävdats att den överklagade domen som meddelats av [Förvaltningsrättsliga appellations]domstolen grundar sig på en felaktig tolkning av artikel 1.2 e i förordningen av den 27 januari 1997. Enligt Entoma avses i dessa bestämmelser uttryckligen endast ”livsmedelsingredienser isolerade ur djur” och inte hela djur som inte omfattas av dessa bestämmelsers materiella tillämpningsområde. Denna bedömning har för övrigt gjorts av de brittiska och belgiska myndigheterna, vilka inte uppställt några hinder för försäljning av hela insekter utan föregående tillstånd. Entoma har, med stöd av skäl 8 i förordningen av den 25 november 2015 som från och med den 1 januari 2018 upphävde och ersatte förordningen av den 27 januari 1997, gjort gällande att inkluderandet av hela insekter i kategorin nya livsmedel, som följer av artikel 3.2 v i förordningen av den 25 november 2015, inte klargör den tidigare definitionen, vilken var begränsad till endast delar av djur, utan ändrar snarare den tidigare definitionens räckvidd genom att göra ett tillägg till den. Klaganden drar av denna omständighet

slutsatsen att dess livsmedelsprodukter, som består av hela insekter, hade släppts ut lagligen på marknaden före den 1 januari 2018 och därigenom omfattas av övergångsbestämmelserna i artikel 35.2 i förordningen av den 25 november 2015, enligt vilka det är tillåtet att låta dem vara kvar på marknaden under förutsättning att de senast den 2 januari 2020 blir föremål för en ansökan om tillstånd som nya livsmedel eller en anmälan som traditionella livsmedel som omfattas av det system som föreskrivs i denna förordning.

8. Ekonomi- och finansministern gör gällande att det inte fanns några hälsoskäl för att utesluta utsläppande av hela insekter på marknaden från tillämpningsområdet för förordningen av den 27 januari 1997, i enlighet med skäl 2 i förordningen, som syftar till att uppnå ett folkhälsomål, eftersom konsumtion av hela insekter medför lika stora risker som konsumtion av livsmedelsingredienser som är isolerade från djur.
9. Med hänsyn till de olika tolkningsmöjligheterna av ordalydelsen i förordningen av den 27 januari 1997 medför frågan huruvida artikel 1.2 e i förordningen ska tolkas så, att den är tillämplig även på livsmedel som består av hela djur som är avsedda att konsumeras som sådana eller endast på livsmedelsingredienser som har isolerats ur insekter, en betydande svårighet när det gäller tolkningen av unionsrätten. [utelämnas]. [Begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF] .[orig. s. 6]

BESLUTAR:

[Utelämnas] [att ställa följande tolkningsfråga]: Ska artikel 1.2 e i förordningen av den 27 januari 1997 tolkas så, att den är tillämplig även på livsmedel som består av hela djur som är avsedda att konsumeras som sådana eller endast på livsmedelsingredienser som har isolerats ur insekter?

[Utelämnas].[orig. s. 7.]

[Utelämnas].[underskrifter]